

บทที่ 5

บทสรุป

วิทยานิพนธ์เรื่อง “ความประทับใจในดอกไม้จากรรณคดีไทย” ได้ประมวลองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการศึกษาหาข้อมูลในส่วนที่เป็นเนื้อหาเพื่อมาอธิบายผลงาน ซึ่งในการสร้างสรรค์ผลงาน ผู้ศึกษามีแรงบันดาลใจจากความประทับใจและความซาบซึ้งจากการที่ได้อ่านบทวรรณคดีไทย ความงดงามในการถ่ายทอดเรื่องราวที่สื่อให้เห็นถึงอารมณ์ความรู้สึกที่หลากหลายของมนุษย์ผ่านภาษาเขียนที่มีความไพเราะในบทกวี โดยเฉพาะอารมณ์ความรู้สึกในด้านความรัก ความคิดถึงและการรอคอย โดยใช้ธรรมชาติเป็นสื่อในการพรรณนา การจินตนาการภาพเหล่านี้จากการอ่านบทวรรณคดีเป็นบ่อเกิดของแรงบันดาลใจในการถ่ายทอดความงาม โดยใช้รูปทรงของดอกไม้ ต้นไม้ และรูปทรงของทิวทัศน์ในธรรมชาติมาเปรียบเทียบและเป็นสื่อสัญลักษณ์ในการแสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึกในความรัก ความคิดถึงและการรอคอยของมนุษย์ ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ใน 2 ข้อ คือ

- 1) เพื่อถ่ายทอดความงามของรูปลักษณะดอกไม้ที่ปรากฏในวรรณคดีไทย
- 2) เพื่อแสดงศักยภาพของดอกไม้ในการถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกถึงความรัก

ความคิดถึง และการรอคอยของมนุษย์โดยใช้ดอกไม้เป็นสื่อสัญลักษณ์

จากวัตถุประสงค์ที่กล่าวมาในข้างต้น ผู้ศึกษาได้สร้างสรรค์ผลงานที่มุ่งให้บรรลุผลตามที่ได้กำหนดไว้ ดังนี้

5.1 การถ่ายทอดความงามของรูปลักษณะดอกไม้ที่ปรากฏในวรรณคดีไทย

จากการศึกษาข้อมูลและรวบรวมข้อมูลชื่อของดอกไม้ในวรรณคดีไทย 3 เรื่อง คือ เรื่อง อีเหนา รามเกียรติ์และเสภาขุนช้างขุนแผน ได้รายชื่อดอกไม้ที่ปรากฏอยู่มากกว่า 100 ชนิดแต่ละชนิดมีรูปลักษณะและสีต้นที่มีความงดงามแตกต่างกันหลาย ผู้ศึกษาจึงได้เลือกสรรดอกไม้บางชนิดที่มีความประทับใจในดอกชนิดนั้นๆ ผนวกกับการที่อ่านวรรณคดีในตอนนั้นแล้วเกิดความซาบซึ้งในการพรรณนาและการถ่ายทอดความรู้สึกที่ผู้ศึกษาสามารถนำมาจินตนาการเป็นภาพแสดงความรู้สึกได้ จากนั้นจึงนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานจิตรกรรมเพื่อให้ได้ตามวัตถุประสงค์ในขั้นต้น และผลที่ได้จากการสร้างสรรค์มีดังนี้

5.1.1 สร้างสรรค์ภาพวาดดอกไม้ด้วยความประณีต มีความละเอียดทุกขั้นตอน ผลงานที่แสดงถึงรูปลักษณะที่เหมือนจริงและวิจิตรบรรจง

5.1.2 รูปทรงของดอกไม้ที่มีลักษณะของกลีบที่มีความอวบอ้อมสมบูรณ์ของทุกกลีบ ดอก การจัดวางรูปทรง ท่าทางที่แสดงให้เห็นถึงการผลิบานอย่างเต็มที่ เผยให้เห็นรายละเอียดของ เกสรและกลีบที่อวดโฉมเบ่งบาน

5.1.3 ทุกส่วนในผลงานมีการสร้างสรรค์และการปรุงแต่งที่มาจากจินตนาการ ให้มีความ เกินจริงและสมบูรณ์ในผลงาน

5.1.4 รูปแบบและบรรยากาศของภาพเขียนจิตรกรรมฝาผนังของไทยสร้างความรู้สึกลงถึง บรรยากาศจากจินตนาการที่สะท้อนให้เห็นภาพเรื่องราวที่เกิดขึ้นในบทรณคดีไทย

5.2 การแสดงศักยภาพของดอกไม้ในการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก

วัตถุประสงค์อีกประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ในชุดนี้ คือการสื่อ อารมณ์ความรู้สึกในผลงานให้ปรากฏ ให้ผู้เกิดการรับรู้หรือการจินตนาการที่คล้อยตามไปกับสิ่งที่ ผู้สร้างสรรค์ต้องการสะท้อนผ่านภาพผลงานนั้น จากการนำเสนอผลงานในแต่ละครั้งทั้งในรูปแบบ การจัดสัมมนาและการจัดนิทรรศการแสดงผลงานศิลปะ ผู้ศึกษาได้รับข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ และการแสดงทัศนะที่มีต่อผลงานในการสร้างความรู้สึกรูปได้ดังนี้

5.2.1 ขนาดของดอกไม้ที่ใหญ่เกินความเป็นจริงปะทะความรู้สึกของผู้ดู เกิดการรับรู้ และสื่อความรู้สึกได้อย่างฉับพลัน เพราะโดยปกติเราจะเห็นดอกไม้ในขนาดเล็กสามารถเอื้อมมือไป เด็ดเอามาดมและชื่นชมได้ แต่ในผลงานชุดนี้ดอกไม้ที่มีขนาดใหญ่จนผู้ชมรู้สึกตัวตัวเองเป็นแมลงตัว เล็กแสดงให้เห็นถึงพลังที่ปรากฏในงาน กลีบดอกไม้ที่ดูบอบบางอ่อนโยนแต่แฝงไว้ด้วยความรู้สึก ถึงความมีพลังอำนาจน่าค้นหา ความแข็งแกร่ง และความห้าวหาญในผลงาน

5.2.2 การสร้างงานด้วยความวิจิตรบรรจง การให้รายละเอียดที่มีความเหมือนจริงของ ภาพดอกไม้ สร้างเรื่องราวที่เป็นรูปธรรมได้อย่างชัดเจนไม่ซับซ้อน ผู้ดูเข้าใจได้ง่ายในสิ่งที่ต้องการ สื่อสารหรือการสื่อความหมาย

5.2.3 การนำภาพที่มีสีสันที่หลากหลาย ดอกไม้ต่างชนิด ต่างรูปทรง เมื่อนำมาจัดวาง เรียงกัน สร้างความโดดเด่นและดึงดูดให้ผู้ชมเกิดความสนใจและเกิดจินตนาการ

5.2.4 สัญลักษณ์ที่ใช้ถ่ายทอดผลงานสื่อให้เห็นถึงความเป็นผู้หญิง ความมีตัวตนและมี อัตลักษณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน มีบุคลิกเฉพาะปรากฏออกมา

5.2.5 ผลงานมีอารมณ์ที่หลากหลายจากการวางภาพพื้นหน้าและภาพพื้นหลัง เช่น มีทั้งความตื่นเต้นสนุกสนาน ความน่ารัก ความอ่อนหวาน ความสงบนิ่ง ความดูดี บ้างภาพดอกไม้ ดูเขียวเหงาและน่ากลัว

ภาพ 5.1

ภาพ 5.2

ภาพ 5.3

ภาพ 5.4

ภาพ 5.5

ภาพ 5.6

ข้อเสนอแนะ

การสร้างสรรคผลงานในชุดนี้มีการกำหนดขอบเขตของการศึกษาและเงื่อนไขในเรื่องเวลาดังนั้นการสร้างสรรคจึงมีผลสัมฤทธิ์ของงานซึ่งมีทั้งส่วนที่เกิดความพึงพอใจและส่วนที่ต้องมีการพัฒนาปรับปรุงแก้ไข จากการสร้างสรรคผลงานที่ผ่านมาได้จัดให้กระบวนการการศึกษาโดยได้มีการจัดสัมมนาถึงปัญหาในการสร้างสรรค มีการวิจารณ์ผลงาน การอภิปรายถึงปัญหาและข้อเสนอแนะต่างๆเพื่อหาแนวทางการสร้างสรรคเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ สามารถสรุปได้ดังนี้

การสร้างสรรคผลงานโดยใช้รูปลักษณะทางธรรมชาติมาเป็นสื่อในการแสดงออก จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ศึกษาจะต้องมีความเข้าใจในการสื่อความหมาย ที่สามารถสร้างความรู้สึกรับรู้ได้ที่จะกระตุ้นให้ผู้ดูเกิดการรับรู้ในสิ่งที่กำลังสะท้อนเรื่องราวที่ต้องการถ่ายทอด ผู้ศึกษาจึงให้ความสำคัญและใช้เวลาส่วนใหญ่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงพร้อมกับการปฏิบัติทดลอง เมื่อเกิดความชัดเจนจึงนำมาสร้างสรรคเป็นชิ้นงาน ทำให้พบว่าการที่ได้ข้อมูลที่ชัดเจนในขั้นต้นจะส่งผลให้การทำงานมีความราบรื่นและเกิดความเป็นเอกภาพ มีความครอบคลุมในผลงาน ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลงานและการจัดแสดงผลงานในรูปแบบนิทรรศการศิลปะ ทำให้ได้รับข้อคิดเห็นที่หลากหลายทั้งจากผู้ที่อยู่ในแวดวงศิลปะและประชาชนทั่วไปที่ให้ความสนใจในผลงานทั้งคำติชม การวิจารณ์และการเสนอแนะ ผู้ศึกษาได้นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในส่วนที่สำคัญเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาผลงาน ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

ด้านเนื้อหาและการแสดงออก

- 1) เนื้อหาและการแสดงออกในภาพมีความตรงไปตรงมามากเกินไป ทุกภาพดูสวยงาม ควรหาจุดเด่นเพิ่มขึ้นเพื่อการจินตนาการต่อของผู้ชม
- 2) การใช้ภาพดอกไม้ที่ขยายใหญ่ ควรให้มีเรื่องราวภายในกลีบดอกด้วย เช่น การนำเรื่องราวที่เป็นทิวทัศน์ เมื่อนำจัดวางบนกลีบของดอกไม้ในลักษณะทิวทัศน์ดอกไม้ (Flowerscape) ซึ่งอาจสร้างความรู้สึกรับรู้ได้ดีกว่าการสร้างภาพทิวทัศน์ (Landscape) ในฉากหลังอย่างเดียว
- 3) ควรมีการนำดอกไม้ที่มีลักษณะที่หลากหลายมาใช้แสดงความรู้สึกรับรู้ เช่น ดอกไม้ตูม ดอกไม้เหี่ยว เถา ดอกไม้ที่โรยรา ซึ่งสามารถดูความงามจากสิ่งนั้นได้เช่นกัน
- 4) ส่วนของพื้นหลังเป็นการเล่าเรื่องมากเกินไป ซึ่งอาจทำให้คนดูผลงานขาดการ

จินตนาการ ในบางภาพอาจมีการสลับความน่าสนใจ โดยนำภาพทิวทัศน์มาเป็นจุดเด่นและนำรูปทรงของดอกไม้มาเป็นส่วนรอง

ด้านการสร้างสรรค์และการใช้สัญลักษณ์

- 1) การถ่ายทอดสัญลักษณ์ควรมีความเป็นสากล อาจมีการนำเอาวัสดุอื่น ๆ มาผสมในผลงานเพื่อการนำเสนอที่แปลกใหม่
- 2) ควรสร้างความรู้สึกให้ชัดเจนกว่านี้ ดอกไม้ที่ขยายขนาดใหญ่ต้องให้รู้สึกถึงรายละเอียด มีกลิ่นหอม จับเอาอารมณ์ความเป็นดอกไม้มาแสดงความรู้สึกให้ได้
- 3) ควรให้ขนาดของผลงานมีความเหมาะสม เช่น งานที่มีขนาดใหญ่ เมื่อวางภาพดอกไม้ที่ใหญ่จะช่วยสร้างความรู้สึกในงานได้มาก
- 4) ในผลงานมีการเก็บรายละเอียดทุกจุด ทำให้งานดูเด่นทั้งภาพ ควรมีการปล่อยวางการให้รายละเอียดในบางจุดและให้ความสำคัญในรายละเอียดเพียงบางจุดจะทำให้งานดูตื่นต่อน่าสนใจ

จากการศึกษาและการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้รับองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นใหม่มากมาย ประสพการณ์จากการสร้างสรรค์ผลงานอย่างมีระบบ การจัดการกับปัญหา รวมทั้งความกล้าในการเผชิญกับสิ่งที่ท้าทาย ซึ่งจะส่งผลให้ผลงานมีการพัฒนาและเป็นประโยชน์ในการสร้างสรรค์ผลงานต่อไปในอนาคต

ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “ความประทับใจในดอกไม้จากรรณคดีไทย” ครั้งนี้ จะมีส่วนสร้างสรรค์ให้เกิดความงดงามอันเกิดจากความประทับใจจากสิ่งเล็กน้อย บนโลกใบนี้ จะเป็นแรงบันดาลใจให้กับนักศึกษาและผู้สนใจเพื่อการสร้างสรรค์งานศิลปะและได้รับความสุขและมีจิตสำนึกในคุณค่าของธรรมชาติ ต้นไม้ ดอกไม้ และทุกสรรพชีวิตที่อยู่รอบตัวเรา